

# Bevrijden van in uw lift(en) opgesloten passagiers

Een instructie op uw lift(en) op uw locatie



[www.eliat.nl](http://www.eliat.nl)

## Waarom deze training?

Misschien heeft u het al eens meegemaakt, plotseling krijgt u de melding dat er passagiers in uw lift opgesloten zitten. Op zo'n moment moet er snel gehandeld worden. Gaat u zelf proberen om die mensen te bevrijden of belt u de onderhoudsfirma of de brandweer? Waarschijnlijk zou u het wel zelf willen doen, maar weet u niet hoe dat moet.

Als u nu zelf op een veilige manier de opgesloten liftpassagiers snel zou kunnen bevrijden, dan is dat voor die personen erg fijn, maar ook voor uw portemonnee. De onderhoudsfirma en de brandweer komen u immers niet gratis helpen. Helaas is er geen standaard 'bevrijdings abc'tje' voor alle liften, de meeste lifttypes hebben een fabrikant specifieke benaderingswijze nodig, dus de bevrijder moet weten met welk lifttype hij te maken heeft en zijn handelingen daarop afstemmen. In de machinekamer van elke lift moet een zogenaamd 'Tornvoorschrift'\*) aanwezig zijn, waarop staat hoe er gehandeld moet worden bij deze lift. Dit Tornvoorschrift (één enkel A4'tje en soms nog kleiner) is echter bedoeld voor liftechnische deskundigen en de door hen geïnstrueerde personen, bovendien is de tekst in het algemeen erg summier.

Er zijn een aantal instanties die torninstructies op locatie geven en daarbij het bij de lift aanwezige summiere tornvoorschrift hanteren. Op het moment van de instructie, is alles duidelijk, maar uit de praktijk blijkt dat als er na enige tijd daadwerkelijk iemand opgesloten zit, er niet veel meer van de instructie is blijven hangen.

ELIAT werkt op de volgende manier, op de instructiedag wordt de deelnemer eerst de noodzakelijke theoretische liftkennis bijgebracht, daarna gaan de cursisten zelf de handelingen op de lift uitvoeren volgens het bij de lift aanwezige tornvoorschrift.

ELIAT kan optioneel (tegen meerprijs) achteraf een eenduidig meer bladig tornvoorschrift met duidelijke foto's en tekst (zie blad 4) voor de betreffende lift leveren, indien u dat wenst. Hiertoe neemt ELIAT gedurende de praktijkoefeningen foto's van alle voor het bevrijden belangrijke onderdelen van uw lift en levert u een meer bladige instructie specifiek voor uw lift. Deze instructie, die de bevrijder met duidelijke tekst en foto's bij de hand neemt gedurende de bevrijdingsactie, moet bij de lift aanwezig zijn.

Vaak houden liftgebruikers na het meemaken van een opsluiting een liftfobie over. De twee belangrijkste angst bepalende factoren zijn: de tijd dat men opgesloten zit en met hoeveel personen. Als de liftcabine met meer dan de helft van het maximaal toegestane aantal personen is gevuld, wordt het snel warm in de liftcabine en vreest men (onterecht) voor zuurstoftekort.

## Wie is ELIAT?

ELIAT betekent **E**lektro- en **L**ifft<sup>o</sup>chnisch **A**dvies- en **T**raining en is door ing. Rob Wezepoel, in 2010 opgericht. Rob heeft meer dan 40 jaar ervaring in de lifft<sup>o</sup>chniek, bij respectievelijk de firma's Starlift en KONE, alwaar hij diverse managementfuncties heeft bekleed en vervulde tot kort voor zijn vertrek de functie van Manager Technische Opleiding en Training. Zie eventueel de website [www.eliat.nl](http://www.eliat.nl)

## Doelgroep van deze training

Deze instructie is gemaakt voor medewerkers van technische diensten, BHV'ers, leden van een VVE, huismeesters en gebouwbeheerders, die te maken kunnen krijgen met in liften opgesloten passagiers. Opsluiting kan voorkomen als gevolg van een liftstoring maar ook door netspanningsuitval van een wijk.

\*)Het handmatig of elektrisch verplaatsen van een liftcabine door de schacht, met uitgeschakelde liftbesturing, wordt tornen genoemd

# Bevrijden van in uw lift(en) opgesloten passagiers

Een instructie op uw lift(en) op uw locatie



[www.eliat.nl](http://www.eliat.nl)

Bij deze instructie is er naar gestreefd zo min mogelijk theoretische (nice to know) informatie over een liftinstallatie te verstrekken, maar slechts de minimaal vereiste (need to know) informatie. Iedere cursist moet gedurende de praktijkoefeningen daadwerkelijk een aantal in de lift opgesloten medecursisten bevrijden. Hiertoe moet de cursist de liftcabine op een gecontroleerde wijze naar een verdieping verplaatsen en daarna op een veilige manier de schacht- en kooideuren (indien van toepassing) openen, opdat de opgesloten personen de liftcabine kunnen verlaten (iedere cursist doet dus een Proeve Van Bekwaamheid).

## Tijdsduur van een instructie

- Instructieduur: één dagdeel van ca. 3 uur op uw locatie, voor maximaal 6 personen en voor één lifftype;
- Indien het aantal deelnemers meer dan 6 bedraagt, met een maximum van 12, is een tweede dagdeel benodigd, het totale aantal deelnemers wordt dan over de twee groepen verdeeld. Zijn er meer dan 12 deelnemers, dan worden er drie groepen gemaakt, enz.;
- Indien er meerdere verschillende lifftypen/fabricaten aanwezig zijn, dan is voor ieder type/fabricaat, per 6 personen, een extra dagdeel nodig;
- Maximaal drie dagdelen per dag, of twee in de avonduren.

## Benodigheden voor een instructie op locatie

- Op de locatie moet een theoriekamer met flatscreen of beamer en flipover of whiteboard beschikbaar zijn;
- Er moet een lift beschikbaar zijn gedurende een deel van de instructietijd (ca. 1,5 uur);
- Als de lift, tijdens de toernoofoefeningen niet voor normaal gebruik beschikbaar is, wordt dit door ELIAT met stickers bij de drukknoptableaus op de verdiepingen aangegeven.

## Kosten van een instructie

- De kosten voor een instructie op locatie, incl. documentatie, bedragen € 500 per dagdeel, voor reiskosten wordt € 0,75/km, gerekend vanaf Den Haag v.v., de genoemde bedragen zijn exclusief BTW.

## Documentatie, registratie en herhaling

- Gedurende de cursus zal een handout worden uitgereikt, waarin de behandelde lifttheorie en torninstructies zijn vermeld;
- Indien gewenst kan ELIAT voor een meerprijs van € 200,- speciaal voor uw lift een uitgebreide 'op maat' Torninstructie maken met foto's en bijbehorende tekst. Hiertoe zal ELIAT tijdens de instructie enige foto's maken van een aantal voor het tornen essentiële liftonderdelen van die installatie zoals:
  - de schakelaar voor de schacht- en machinekamerverlichting;
  - de eventueel aanwezige tornbesturing met bijbehorende indicatie;
  - de hoofdschakelaar;
  - de tornstrepen op de staalkabels;
  - de remlichter;
  - de liftmachine met tornwiel;
  - het ontgrendelen van de schachtdeuren.

Met deze foto's zal, specifiek voor uw lift, een uit meerdere A4-bladen bestaande geïllustreerde uitgebreide 'op maat' torninstructie (zie voorbeeld op blad 4) worden gemaakt, die ELIAT u na de training zal toezenden als Word document;

## Bevrijden van in uw lift(en) opgesloten passagiers

Een instructie op uw lift(en) op uw locatie



[www.eliat.nl](http://www.eliat.nl)

- Indien nodig zullen tijdens de instructie de tornstrepen op de staalkabels worden overgespoten;
- ELIAT zal tevens een op naam van de geïnstrueerde medewerkers gestelde verklaring afgeven;
- ELIAT houdt een register bij met de instructiedatum en de naw-gegevens van de geïnstrueerde medewerkers;
- Uiteraard is het ook mogelijk dat ELIAT na de eerste instructie, met een door u gewenste frequentie (gebruikelijk is 2 jaar) herhalingsinstructies voor uw lift(en) verzorgt. De voor de herhalingsinstructie benodigde tijd en daardoor ook de kosten bedragen uiteraard minder dan de eerste instructie.
- Indien u bijvoorbeeld een BHV-oefening wilt uitvoeren waarbij personen uit de lift moeten worden bevrijd, is het ook mogelijk ELIAT in te huren.

### **Geïnteresseerd in een instructie, behoefte aan meer informatie of speciale wensen?**

Neem contact op met **ELIAT** [info@eliat.nl](mailto:info@eliat.nl) of bel 06-51489165

# Bevrijden van in uw lift(en) opgesloten passagiers

Een instructie op uw lift(en) op uw locatie

**ELIAT** **Tornvoorschrift Tractielift** naam opdrachtgever/afgeleveraar




Onderstaande procedure is bestemd voor bevrijding van passagiers opgesloten in de liftkooi en voortbewaard aan draaibare geliftroonde zijkanten. De aangegeven volgorde van handelen dient strikt te worden aangehouden.

- Zet het machiniekamer- en schachtdicht aan. De schakelaar voor de machiniekamer- en schachtdichting bevinden zich naast de toegang rechts op de machiniekamerwand. Ga zonder schachtduren te openen, na waar de kooi zich bevindt. Door de kattegaten in de machiniekamervloer is te zien waar de kooi zich in de schacht bevindt. Ga naar de kooi en stel de passagiers gerust. Verpauw bij het verlaten van de machiniekamer niet de deur af te sluiten. Ga hierna weer terug naar de machiniekamer en vervolg de tornvoorschriften.

**ELEKTNISCH TORNIEN**

Opmerking! Als de netvoeding is weggevoerd of wanneer de kooi na het uitvoeren van punt 2 3 tm 4 niet in beweging komt, handelen dan volgens punt 6 tm 13.

- De tornbesturing bevindt zich rechts van de liftbestuuringkast.
- Zet de schakelaar van de tornbesturing in de stand "TORNIEN" (naar rechts draaien) zie afbeelding hiernaast.
- Druk de "OP" of "NEER" knop in tot:
  - de ontgrenszone-indicator (KOOI IN ONTOEGRENDELZONE) oplicht (zie afbeelding hiernaast) of
  - het merkteken op de kabel gelijk staat met het teken op de machine (zie onderstaande afbeelding).De kooi staat nu ongeveer gelijk met de verdieping.






1/3 10-01-2014

**ELIAT** **Tornvoorschrift Tractielift** naam opdrachtgever/afgeleveraar


- Schakel de hoofdschakelaar van de lift uit, zie afbeelding hiernaast. Hierna handelen volgens punt 9 tm 13.

**HANDEMATISCH TORNIEN**

- Schakel de hoofdschakelaar van de lift uit, zie bovenstaande afbeelding.
- Licht de machinieren m.b.v. de losse (geel) remlichtschakelaar zie de afbeelding hiernaast en hiernaast.



- LET OP! De machine kan bij een gelichte rem uit zichzelf in beweging komen. Het tornweel (zie afbeelding hiernaast) draaien tot:
  - de ontgrenszone-indicator (KOOI IN ONTOEGRENDELZONE) oplicht (zie afbeelding hiernaast) of
  - het merkteken op de kabel gelijk staat met het teken op de machine (zie onderstaande afbeelding).De kooi staat nu ongeveer gelijk met de verdieping. Laat de remlichter los.



2/3 10-01-2014

**ELIAT** **Tornvoorschrift Tractielift** naam opdrachtgever/afgeleveraar

- Ga nu naar de kooi en neem de ontgrenszone-indicator uit de machiniekamer mee (zie afbeelding hiernaast). Vergeet niet de machiniekamerdeur af te sluiten! Vanuit de kooi is de deur nu te openen.



- Indien de passagiers hier geen gebruik van maken, dan met de draakant ontgrenszone-indicator uit de machiniekamer de desbetreffende schachtduur ontgrenzen. Ontgrensd de schachtduur door de sleutel een kwart slag links- of rechtsom te draaien. Vervolgens kan met enige kracht de deur worden geopend. Bij de verkende schachtduur geopend te zijn, sluit deze dan zorgvuldig en controleer of de deur weer gegrendeld is.

**LEVENSGEVAARLIJK**  
Voor bevrijding van passagiers moet de kooi nagenoeg gelijk staan met een verdiepingvloer. Let op struikelgevaar! Laat passagiers niet uit de kooi klimmen of springen als deze hoger ligt te staan dan de verdiepingvloer! De kane is groot dat men dan in de schacht tengevalt door de opening tussen kooi en verdiepingvloer. Sluit in dit geval de schachtduur, controleer of de deur weer gegrendeld is en verplaats de kooi in neerwaartse richting.

- Sluit nu bevrijding van passagiers de schachtduur, controleer of de deur weer gegrendeld is.
- Ga terug naar de machiniekamer, berg de ontgrenszone-indicator weer op. Verwijder de remlichter, berg deze ook weer op en zet het schachtdicht uit. Sluit de deur af bij het verlaten van de machiniekamer.
- Geef door aan de onderhoudsfirmastoringdienst dat de liftinstallatie buiten gebruik is.

3/3 10-01-2014

## Een voorbeeld van een door ELIAT optioneel achteraf geleverd, geïllustreerd 'op maat' tornvoorschrift voor uw lift

**TORNVOORSCHRIFT TRACTIELIFT MET SCHUIF- OF DRAAIDUREN EN MET EEN MACHINIEKAMER**

Onderstaande procedure is bestemd voor bevrijding van passagiers opgesloten in de liftkooi en voortbewaard aan draaibare geliftroonde zijkanten. De aangegeven volgorde van handelen dient strikt te worden aangehouden.

- Zet het schachtdicht aan. Waarschuw bij de geringe heilij de storingdienst en vertel de passagiers dat het noodplan is. Ga hierna schachtduren te openen na, waar de kooi zich bevindt, en stel de passagiers gerust. Vraag de passagiers de kooi te sluiten en van de deur af te gaan staan.

**ELEKTNISCH TORNIEN**

Opmerking! Bij het ontbreken van een elektrische toernrichting, weggevoerd netvoeding of wanneer de kooi na het uitvoeren van punt 2 tm 5 niet in beweging komt, handelen dan volgens punt 6 tm 12.

- De tornbesturing bevindt zich bij de liftbestuuringkast.
- Zet de schakelaar van de tornbesturing in de stand "TORNIEN".
- Druk vervolgens de "OP" of "NEER" knop in tot:
  - het merkteken op de kabel gelijk staat met het teken op de machine of
  - de "KOOI IN ONTOEGRENDELZONE" indicator oplicht.De kooi staat nu ongeveer gelijk met de verdieping.
- Schakel de hoofdschakelaar van de lift uit. Hierna handelen volgens punt 8 tm 12.

**HANDEMATISCH TORNIEN**

- Schakel de hoofdschakelaar van de lift uit.
- Bring (indien nodig) het tornweel aan. Licht de machinieren m.b.v. de remlichter (zie instructie op de machinieren). LET OP: de machine kan bij gelichte rem uit zichzelf in beweging komen. Tornweel ertens draaien tot:
  - het merkteken op de kabel gelijk staat met het teken op de machine of
  - het teken op de ontgrenszone-indicator gelijk staat met het merkteken op de kabel of
  - de "KOOI IN ONTOEGRENDELZONE" indicator oplicht.De kooi staat nu ongeveer gelijk met de verdieping. Laat de remlichter los.
- Vanuit de kooi is de deur te openen.
- Indien de passagiers hier geen gebruik van maken, dan met de draakant ontgrenszone-indicator uit de machiniekamer de desbetreffende schachtduur ontgrenzen. Ontgrensd de schachtduur door de sleutel (indien nodig eerst in te draaien) een kwart slag links- of rechtsom te draaien. Vervolgens kan met enige kracht de deur worden geopend. Bij de verkende schachtduur geopend te zijn, sluit deze dan zorgvuldig en controleer of de deur weer gegrendeld is.

**LEVENSGEVAARLIJK**  
Voor bevrijding van passagiers moet de kooi nagenoeg gelijk staan met een verdiepingvloer. Laat passagiers niet uit de kooi klimmen of springen als deze hoger ligt te staan dan de verdiepingvloer! De kane is groot dat men dan in de schacht tengevalt door de opening tussen kooi en verdiepingvloer. Sluit in dit geval de schachtduur en controleer of de deur weer gegrendeld is.

- Sluit nu bevrijding van passagiers de schachtduur, en controleer of de deur weer gegrendeld is.
- Verwijder, indien aangebracht, het tornweel weer.
- Waarschuw de storingdienst.

Druk met het telefoonnummer van de storingdienst

Nederlandse Vereniging voor Lift- en Rolstoeltechniek  
© vsl

## Een voorbeeld van een standaard door de liftleverancier meegeleverd tornvoorschrift, dat zich bij uw lift en in het Liftboek bevindt